

ჩვენი რეგიონის ამბავი კომიქსში:

დიზაინზე დაფუძნებული კვლევა მდგრადი განვითარების თემებისა და
საზოგადოებრივი მეცნიერებების სწავლებისათვის დაწყებით საფეხურზე

მეხრიბან ომაროვა

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიზნესის,
ტექნოლოგიისა და განათლების ფაკულტეტზე განათლების ადმინისტრირების
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

ნაშრომის ხელმძღვანელი: მანანა რატიანი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2026

განაცხადი

წარდგენილი სადისერტაციო ნაშრომის ავტორი ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოყენებულ, გამოსაქვეყნებლად გამზადებულ ან დასაცავად წარსადგენ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.“

მეხრიბან ომაროვა

24/06/2026

აბსტრაქტი

მდგრადი განვითარების საკითხების სწავლება თანამედროვე განათლების ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი გამოწვევა არის, განსაკუთრებით დაწყებით საფეხურზე, სადაც აუცილებელი არის მოსწავლეებში კრიტიკული, შემოქმედებითი და პრობლემების გადაჭრის უნარების განვითარება. მიუხედავად ამისა, ტრადიციული, ტექსტზე ორიენტირებული სწავლების მიდგომები ხშირად ვერ უზრუნველყოფს მოსწავლეთა აქტიურ ჩართულობას. სოციალური თუ გარემოსდაცვითი პრობლემები ხშირად მოსწავლეთათვის აბსტრაქტულია, რთულად წარმოჩენილი, რაც აბრკოლებს საკითხების სიღრმისეულ გააზრებას.

ამ კვლევის მიზანი არის „ჩვენი საქართველოს“ ფარგლებში საგანმანათლებლო დიზაინის ინსტრუმენტის შემუშავება, დანერგვა და შეფასება. საგანი „ჩვენი საქართველო მე-5-6 კლასებში ისწავლება. კვლევა მე-5 კლასში განხორციელდა. კვლევა შეისწავლის, თუ როგორ უწყობს ხელს ეს რესურსი მოსწავლეთა ჩართულობის, შემოქმედებითი აზროვნების, პრობლემების გადაჭრისა და სოციალური პასუხისმგებლობის განვითარებას. კვლევის თეორიულ საფუძველს წარმოადგენს მარია აუჯერინოსა და რუნე პეტერსონის ვიზუალური წიგნიერების ერთიანი თეორია, რომელიც ხსნის ვიზუალური ინფორმაციის აღქმისა და ინტერპრეტაციის პროცესებს (Avgerinou & Pettersson, 2011).

კვლევა ჩატარდა დიზაინზე დაფუძნებული კვლევის მეთოდოლოგიის ფარგლებში. კვლევის პროცესში შეიქმნა „ჩვენი რეგიონის ისტორიის“ დაუსრულებელი კომიქსების პროტოტიპი, რომელიც ასახავს საქართველოს სხვადასხვა რეგიონის სოციალურ და გარემოსდაცვით გამოწვევებს. რესურსი გამოიცადა რეალურ სასწავლო გარემოში და მისი ეფექტურობა შეფასდა მოსწავლეთა ნამუშევრების, დაკვირვებებისა და რეფლექსიების ანალიზის საფუძველზე.

კვლევის შედეგებმა აჩვენა, რომ დაუსრულებელი კომიქსების გამოყენება ზრდის მოსწავლეთა მოტივაციას და ჩართულობას, ამარტივებს პრობლემების

იდენტიფიცირებას და ხელს უწყობს მიზეზ-შედეგობრივი ურთიერთობების გაგებას. ამავდროულად, გამოვლინდა, რომ მოსწავლეებს კვლავ უჭირთ პრობლემების გადაჭრის მრავალფეროვანი, ორიგინალური და დასაბუთებული გზების გამოკვეთა, რის გამოც სტერეოტიპული გადაწყვეტილებები ხშირად დომინირებდა მათ პასუხებში. ამ მონაცემებზე დაყრდნობით, წინასწარ დაგეგმილი ინტერვენციების გეგმაში ცვლილება შევიტანეთ. დამატებითმა ინტერვენციამ აჩვენა, რომ შემოქმედებითი აზროვნების ისეთი კომპონენტების განვითარება, როგორიც არის მოქნილობა და ორიგინალურობა, საჭიროებს მიზანმიმართულ და სისტემურ მხარდაჭერას.

კვლევის შედეგები ადასტურებს, რომ დაუსრულებელი კომიქსები ეფექტური საგანმანათლებლო რესურსია მდგრადი განვითარების საკითხების სწავლებისთვის. ნაშრომს აქვს როგორც თეორიული მნიშვნელობა, რადგან ის აერთიანებს ვიზუალური წიგნიერებისა და მდგრადი განვითარებისთვის განათლების პერსპექტივებს, ასევე პრაქტიკული ღირებულება, რადგან ის მასწავლებლებს სთავაზობს კონკრეტულ საგანმანათლებლო რესურსებს და რეკომენდაციებს სასწავლო პრაქტიკის გასამრავალფეროვნებლად.

საკვანძო სიტყვები: განათლება მდგრადი განვითარებისთვის, დაუსრულებელი კომიქსი, დიზაინზე დაფუძნებული კვლევა, ვიზუალური წიგნიერება, შემოქმედებითი აზროვნება, „ჩვენი საქართველო“.

Abstract

Teaching sustainable development issues is one of the most important challenges of modern education, especially at the primary level, where it is necessary to develop critical, creative and problem-solving skills in students. Nevertheless, traditional, text-oriented teaching approaches often fail to ensure active student engagement. Social or environmental problems are often abstract and difficult to present to students, which hinders in-depth understanding of the issues.

The purpose of this study is to develop, implement and evaluate an educational design tool within the framework of “Our Georgia”. The subject “Our Georgia” is taught in grades 5-6. The research was conducted in grade 5. The research will examine how this resource contributes to the development of student engagement, creative thinking, problem solving, and social responsibility. The theoretical basis of the research is Maria Augerinou and Rune Pettersson’s unified theory of visual literacy, which explains the processes of perception and interpretation of visual information (Avgerinou & Pettersson, 2011).

The research was conducted within the framework of the design-based research methodology. During the research process, a prototype of the “History of Our Region” endless comics was created, which reflects the social and environmental challenges of different regions of Georgia. The resource was tested in a real learning environment and its effectiveness was assessed based on the analysis of students’ works, observations, and reflections.

The results of the study showed that the use of endless comics increases students' motivation and engagement, simplifies the identification of problems and promotes the understanding of cause-and-effect relationships. At the same time, it was revealed that students still have difficulty identifying diverse, original and substantiated ways to solve problems, which is why stereotypical solutions often dominated their responses. Based on these data, we made changes to the pre-planned intervention plan. The additional intervention showed that the development of such components of creative thinking as flexibility and originality requires targeted and systematic support.

The results of the study confirm that endless comics are an effective educational resource for teaching sustainable development issues. The work has both theoretical significance, as it combines the perspectives of visual literacy and education for sustainable development, and practical value, as it offers teachers specific educational resources and recommendations for diversifying teaching practices.

Keywords: Education for Sustainable Development, Endless Comics, Design-Based Research, Visual Literacy, Creative Thinking, “Our Georgia”.